

[Aksel Møller.]

at vi levede under mindretalsregeringer og under det radikale venstres varetægt, men jeg er nået til det resultat, at det i alt fald ikke kan være gældende grund hverken i Norge eller i Sverige; for dette må det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard findes. Men når disse fælles træk eksisterer, er det dog en opgave at prøve at finde ud af, hvorpå de i virkeligheden beror. Hvis Nordisk Råd kunne løse den opgave at foretage en dybtgående undersøgelse af disse fælles problemer i de nordiske lande, ville man måske deri have et materiale, der fortalte os noget virkeligt om de vanskeligheder, demokratiet støder på i den moderne tid, og det må være begyndelsen til, at man kan rette fejlene.

Bertel Dahlgaard: Jeg har kun lidt at bemærke til statsministerens åbningstale. Den var hovedsagelig refererende både med hensyn til, hvad der er sket i det forløbne år, og hvad vi alle ved der vil ske i den kommende tid. Derimod var denne tale mere forbeholden med at angive faste retningslinjer med hensyn til, hvad der er nødvendigt at nå frem til i denne vinter. Man kan måske ikke bebrejde statsministeren dette. Han har nu gennem længere tid læst i forskellige blade, at der egentlig ingenting skal ske i dette folketingsår, thi det er den sidste samling før valget, og da forbereder alle folketingsmænd sig mere på valgkampagnen end på det saglige arbejde, de er valgt til at udføre.

Jeg synes ærlig talt ikke, folketingsmændene vil kunne være en sådan tankegang bekendt. Når jeg siden valget 1953 har iagttaget, hvordan det første år gik med langsomt at få arbejdet påbegyndt, hvorefter venstre og de konservative det følgende år i alt væsentligt nægtede at deltage i arbejdet og det tredje år kun modstræbende lod sig drive til at medvirke til den betydningsfulde lovgivning vedrørende folkepensionen, som disse partier dog havde givet løfte om forud for sidste valg, og hertil så eventuelt føjes, at det fjerde år bliver goldt, fordi valgfeberen sidder i kroppen, så synes jeg virkelig, der tegner sig et mistrøstigt billede af det parlamentariske arbejde, som vor nye grundlov kalder på.

Det radikale venstre har søgt at modvirke en sådan udvikling, og vi har med hensyn til den nu påbegyndte folketingssamling den opfattelse, at folketingsmændene netop i særlig grad skulle være besjælet af ønsket om at yde et stort arbejde, forinden de æsker vælgerens dom.

Nå, men det er altså forståeligt, om den højtærede statsminister er lidt mistrøstig, og jeg kan tænke mig, at han, som den sanger, han er, går rundt og nynner:

„Ujævn og knudret er al den vej,
der fører op over fjelde,
og ujævn er vor fremtids pløjejord,
vi skal på ujævnt lære jævne spor.“

Men jeg giver den højtærede statsminister det råd ikke at standse her, men med løftet åsyn synge videre:

„Tro må der til,
kækhed og ild,
og ingen famlen tør gælde.“

I åbningstalen var der en enkelt kort udtalelse om det nordiske økonomiske samarbejde, som jeg synes trænger til at blive uddybet lidt. Siden jeg sidst her i tinget for nogle måneder siden havde lejlighed til at omtale spørgsmålet, er der på dette område sket tre ting, som fortjener opmærksomhed.

For det første har de nordiske regeringer givet tilslutning til, at det vareområde, som hidtil har været genstand for undersøgelse, udvides med yderligere en række vareområder, således at herefter vareområder, som tilsammen dækker over 75 pct. af de nordiske landes samhandel, nu indgår i planerne om et fælles marked. Denne udvikling må hilses med glæde; den er udtryk for, at det nordiske økonomiske samarbejde rigtigt tilrettelagt har en egen iboende kraft, som gradvis fører til styrkelse og uddybning af dette samarbejde. Hertil kommer, at et nordisk marked ud fra rent økonomiske overvejelser selvsagt bliver mere gavnligt i sine virkninger desto bredere et vareområde, det er baseret på. Også ud fra hensynet til det fælles markeds forenelighed med vore internationale forpligtelser er udvidelsen af vareområdet et skridt i den rigtige retning.

For det andet har Finland nu påbegyndt aktiv deltagelse i de nordiske drøftelser. Jeg forstår, at Finland indtil videre først og fremmest ved sin deltagelse i overvejelserne